

JORNADES EUROPEES DEL PATRIMONI 2009

JEP'09 A SABADELL

DEL 24 AL 27 DE SETEMBRE

Redescobreix el teu patrimoni

FORN DE PA DEL CARRER DE LA ROSA

Carrer de la Rosa, 28

Durant l'any 2005 es va fer un seguiment arqueològic al soterrani del carrer de la Rosa, 28-32, que donà com a resultat el coneixement sobre diverses construccions de diferents moments històrics des de mitjan segle XVIII fins al segle XX.

Aquest espai està situat a la cruïlla entre el carrer de la Rosa i el carrer de Gràcia, on s'han localitzat edificis i restes arqueològiques de gran interès. Així, per exemple, en aquest indret es va posar al descobert un tram de la muralla medieval de la vila (actualment a l'interior de l'establiment Món Ibèric Jabugo), que llinda amb aquest soterrani per l'est.

Les restes més significatives estudiades a partir dels treballs arqueològics, i que avui es poden visitar a l'establiment Rosa Clarà, corresponen a un forn de pa i el corresponent espai dedicat a obrador. Associades a aquest forn, es van localitzar altres estructures, com dos pous d'aigua (element necessari per a la producció del pa).

El forn, de tipus morú, és de planta circular cobert per una volta de maons massissos i amb la base pavimentada amb rajols. La sortida del fum tenia lloc per la mateixa porta del forn, formada per quatre peces de granit: l'arcada, els dos laterals i la base (reconstruïda). En un dels laterals encara hi ha la frontissa de ferro de la portella, que no es conserva. A terra, just davant del forn, hi ha una rajola amb incisions que podria estar relacionada amb el recompte de pans cuits.

Ja a l'espai dedicat a obrador, en el paviment, es poden veure dos forats circulars, adossats a la paret sud-est, que van servir per clavar-hi els suports de fusta destinats a sustentar les lleixes amb la massa pastada, però encara crua, i/o els pans ja cuits.

El sostre d'aquest espai, actualment enguixat, presenta una volta de maó en plec de llibre amb dues lluernes que donen al carrer de la Rosa.

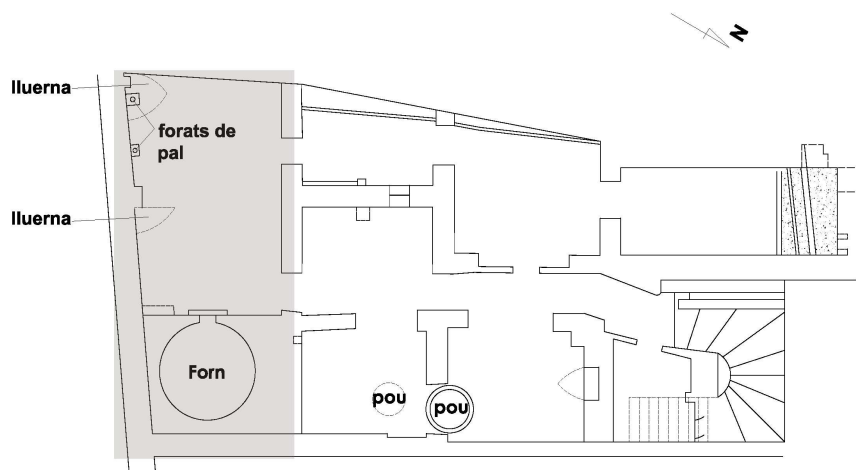
A la base de la paret oest, enfrontada a la boca del forn, s'hi veu una arcada feta amb doble filada de maons organitzats en plec de llibre. Es tracta, molt possiblement, d'una estructura de fonamentació.

Segons tots els indicis, el forn data de principis del segle XIX (cap al 1817¹) —quan la producció de pa ja no era controlada pel Comú, si bé l'edifici on es troba és de mitjan segle XVIII— i hi devien treballar diversos fornars fins al 1875.²

¹ El 1817, el Comú va deixar d'arrendar com a propis productes com el pa, el vi i la carn i, a partir d'aquest moment, la venda d'aquests productes era lliure (després de pagar un impost).

² Aquest any ja no apareix als registres.

Planta del soterrani

Bibliografia

CARMONA, M. i JUNYENT, E. (2008): "Notes sobre el pa a Sabadell. L'exemple del forn del carrer de la Rosa, 28-32. estudi arqueològic i històric". A: *Arraona*, 31. Sabadell: Ajuntament de Sabadell (AHS, MAS, MHS).

Fotografia i planta: DRACMA ARQUEOLOGIA, SCCL